

FŐVÁROS.

Libits Adolf-utca.

Egészen közönyös, hogy a köerdőben elfutó ösvényeket, a főváros utcáit milyen ismeretűjellel látják el. Amerikában fejezik ki ezt az igazságot a legvilágosabban, mert ott az utca-
nevek kérdését a legegyszerűbben oldották meg: megszámozzák az utcákat. Ez a módszer főképen azért jó, mert topográfiai utbaigazitással is szolgál. Ha tudom, hogy merre van a 17-ik utca, akkor kitalálom, hogy a 259-ik utca milyen távolságban van tőle. És nem kell a fejemet törnöm a legfantasztikusabb és legértelmetlenebb elnevezések megtanulásával.

Nagy városokban az egész világon, ha utcát neveznek el, vagy valami közéleti kiválóság emlékét tisztelik meg ezzel, vagy pedig az utca nevezetessége, vagy különleges tulajdonsága kerül a jelzőtáblákra. Ha mellette van a városi sétány, akkor bizonyosan Park-utca lesz. Ha a színházat határolja, vagy templom van benne, vagy valami középület: ez megadja az utca természetes nevét. De Berlinben például a pedáns németek föltétlenül botrányt csinálnának, ha a klosterberg-neuschitzi herceg jószágigazgatójáról keresztelnék el az egyik utcájukat.

Csak Budapesten nincs ez így. A közmunkatanács joga, hogy az utcák elnevezését intézze s régóta felháborítóan komikus érzéktelenséggel és tapintatlansággal végzi ezt a tisztét. Kezdte azzal, hogy a régi, megszokott, speciális pesti utcaneveket falta fel. A magyarosítás örve alatt dolgozott és köztudomásu például az a mesterfogása, amit a többi közt a Karpfenstein-utcával követett el. Karpfenstein valamikor közismert és kitűnő polgára volt a fővárosnak, úgy hogy a tanács méltónak ítélte arra, hogy külön utcája legyen Budapesten. Egy emberöltőnél tovább állott a Karpfenstein-utca egészen addig, amíg a közmunkák tanácsa megelégette az elpusztult, megporladt, régi pesti ember dicsőségét. Elhatározták, hogy friss, ropogó magyar nevet adnak az utcának. S hogy ez a munka a legegyszerűbb legyen, lefordították a Karpfenstein-utcát — Pontykő-utcának. Most legalább szép magyar neve van.

De csak körül kell járni azokban az utcákban, melyeken friss a kereszttség. Az égnek mered az ember hajaszála, ha azokon a szempon-
tokon tűnődik, melyek a közmunkatanács bölcsességét irányíthatták. Családi összeköttetések és lapos ötletek dominálnak az új utcanevek között. És malicia, ha viszont a közvélemény beavatkozik ebbe az előkelő mesterségbe s prote-
gál valakit a kitűnő testületnél. Báró Bánffy Dezső halála után a főváros kérte a közmunkatanácsot, hogy a nagy magyar államférfiu, a volt miniszterelnök és képviselőházi elnök ne-
véről utcát nevezzenek el. Erre hosszú és rossz-
kedvű töprengés után a külső telkek egy apró, névtelen utcája lett Bánffy Dezső-utca. De ez még kedvező kivétel. Ellenben a közelmúltban egész csomó kiváló magyar ember hunyta le szegényen a szemét s erre a sovány kegyeletre bizvást igényt tarthatna az emléke. A közmunkatanács azonban nem gondolt rájuk. Vi-

szont a Géza-utca egy mellékutcáját elnevezte Libits Adolf-utcának, József főherceg jószágigazgatója nevéen.

Tisztelet, becsület Libits Adolfnak; bizonyára derék és becsületes sáfárja a főherceg gazdaságának s jóra való polgár is. De közszereplése révén kevés jogcimet tarthat ahhoz, hogy utcája legyen a fővárosban. A közmunkatanács valószínűleg nem is neki szánta ezt a megtiszteltetést, hanem a gazdájának. Érezze a főherceg, milyen nagy tisztelői vannak a közmunkatanácsban, ha még a jószágigazgatóját is így megbecsülik. S éppen ez a szempont az, amelyik dühbe hozza kissé az embert. Ha a közmunkatanács kurizálni akar, ne a mi közvetítésünket vegye igénybe ehhez a passziójához. Végre, nem visszaélés az, amit ezzel cselekedett, de mindenesetre izléstelenség. És megkimélhették volna éppen Libits Adolfot attól, hogy ennek részesévé tegyél.